

Številka: 007-10/2020
Datum: 6. 11. 2020

Vlada RS
Gregorčičeva 20,25

1000 Ljubljana
Gp.gs@gov.si

Ministrstvo za finance
Župančičeva ulica 3, p.p. 644a

1000 Ljubljana
gp.mf@gov.si

ZADEVA: PREDLOGI OBČIN ZA OBLIKOVANJE UKREPOV ZA ZAJEZITEV IN OMILITEV POSLEDIC KORONAVIRUSA COVID-19

Spoštovani,

Vlada RS je z ministrstvi pristopila k oblikovanju ukrepov za že šesti t.i. »protikoronski paket«, katerega namen je omejitev širjenja korona virusa COVID-19 in blažitev posledic epidemije.

Združenje občin Slovenije je od marca 2020 tako na Vlado RS kot resorna ministrstva posredovalo več predlogov za oblikovanje ukrepov v vseh dosedanjih t.i. »protikoronskih paketih«. Naj se najprej zahvalimo za dosedanje konstruktivno sodelovanje in verjamemo, da temu tako tudi v prihodnje.

V nadaljevanju pa vam posredujemo predloge posameznih občin, ki se razlikujejo tako po velikosti kot po problematiki, s katero se srečujejo. Občine na konkretnih primerih iz prakse pojasnjujejo težave in podajajo predloge ukrepov.

Občina Rogatec

Največji problem predstavlja področje turizma in kulture. Občinski javni zavod, ki deluje na področju promocije in trženja naravne in kulturne dediščine lokalnega območja je zaradi

bistveno zmanjšane turističnega obiska utrpel veliko finančno izgubo. Zavod ima zaposlene delavce iz tržne dejavnosti, za katere zaradi izpada prihodka iz tržne dejavnosti ne more zagotoviti financiranja njihovih plač.

Po nobenem sprejetem ukrepu ne pride zavod zraven, saj na javni zavod trgu ustvari manj kot 30% prihodkov. Ustrezna in pravična rešitev za pravne subjekte javnega prava, ki prav tako opravljajo tržno dejavnost in so utrpeli škodo zaradi epidemije, je enaka obravnava in vključitev med upravičene delodajalce za pridobitev sredstev za ohranitev delovnih mest po interventnem zakonu. Tako bi bilo treba tudi vse posredne proračunske uporabnike, ki opravljajo tržno dejavnost in iz te dejavnosti zaposlujejo delavce, vključiti med upravičence po novem zakonu, za delavce in delavke, katerih vir za financiranje plače so prihodki, ustvarjeni na trgu.

Predlog rešitve:

»Delno povračilo izpada prihodka v primerjavi z lanskim letom in financiranje stroškov plač za VSE delavce, katerih vir za financiranje plač so prihodki, ustvarjeni na trgu in so delodajalci utrpeli škodo zaradi epidemije (ne samo za posredne proračunske porabnike, ki ustvarjajo vsaj 30% prihodkov na trgu).«

Občina Kočevje

Na Občini Kočevje menimo, da bi bilo treba ponuditi ukrepe za subvencioniranje obratovalni stroškov, ne samo za področje turizma in gostinstva, kot je napovedano, temveč za vse, ki so utrpeli poslovno izgubo kot posledico razglašene epidemije COVID-19. Trenutno napovedan ukrep za obratovalne stroške na področju turizma in gostinstva ima tako zahtevne pogoje, da iz Kočevja sredstva lahko prejme največ 5 upravičencev.

Kot nujno potrebno se nam zdi tudi zagotovitev sredstev za povračilo stroškov najemnin poslovnih prostorov, in sicer na način, da ukrep ne bremeni proračunov občin, kot je bilo to določeno s Pravilnikom o izvajanju oprostitve ali delne oprostitve plačila najemnin zaradi omilitve posledic epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 96/20). Oziroma, če že, naj se v tem primeru zagotovijo dodatna sredstva občinam za izvajanje tega ukrepa. Ukrep bi moral veljati za vse najemnike, ne pa da se privilegira najemnike, ki najemajo občinske poslovne prostore.

Zelo pomembni so tudi ukrepi za zaposlovanje in nove investicije, ki so nujni za nadaljnji razvoj gospodarstva.

Nekatere ukrepe Občina Kočevje že izvaja sama, so pa sredstva žal omejena in pomoči ne moremo zagotoviti vsem, ki bi jo v teh trenutkih nujno potrebovali.

Občina Dobrna

Na delovnih telesih in občinskem svetu je bila izpostavljena nujna debirokratizacija dopolnilnih in drugih dejavnosti na kmetijah, kjer se z nepotrebno administracijo bremeni poslovanje kmetij in kmečka gospodarstva odvrta od usmeritev k dopolnilnim dejavnostim na kmetijah.

Predlog rešitve:

»Pavšalni obračun dajatev državi, po vzoru sosednje Avstrije. Enako za male podjetnike in obrtnike ter samozaposlene, ki komaj dosegajo dohodke preživetja, .., do višine .... »
Navedeno bi vsekakor pospešilo vključevanje kmečkih gospodarstev v dopolnilne dejavnosti na kmetijah in generiralo hitrejši razvoj našega podeželja, kjer je ta problem najbolj izražen in najbolj potreben dodatnih vzpodbud.

Predlog rešitve:

»Za manjše ponudnike, kmete naj se po vzoru obdavčitve v Avstriji uvede pavšalna obdavčitev, kar pomeni, da se do določenega zneska prihodkov uvede pavšalna obdavčitev, brez vodenja knjig.«

Predlog se mogoče toliko ne nanaša na ukrep, ki bi pomagal zmanjšati morebitne negativne učinke trenutne epidemije, gre za splošni ukrep, ki bi v veliki meri pomagal kmetom, in drugim manjšim ponudnikom. Namen predloga je, da kmetijsko gospodarstvo lahko uveljavlja pravico do pavšalnega nadomestila za dobave kmetijskih in gozdarskih pridelkov ali storitev, za katere ima veljavno dovoljenje za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila v večjem obsegu kot sicer, da se čim bolj približamo manjšim ponudnikom kmetijskih ali gozdarskih pridelkov oz. storitev.

Občina Ribnica

Občina za naslednji paket ukrepov v predlogu zakona o protikoronskih ukrepih številka 6 (PKP6) predlaga, da se občinam zagotovi dodatna sredstva za:

- opreme ter morebitnih mobilnih enot oz. ustreznih kapacitet za zagotavljanje vstopnih točk za ugotavljanje Covid pozitivnih oseb (brisi);
- sofinanciranje prevoznikov šolskih prevozov, ki v času zaprtja šol ne izvajajo šolskih prevozov, so pa po pogodbi vezani za zagotavljanje prevozov in imajo v času, ko se šolski prevozi ne izvajajo fiksne stroške, ki jih ne morejo pokrivati sami, dejavnosti pa ne morejo izvajati, zato se na občine obračajo za delno povrnitev teh stroškov.

Občina Jesenice

Predlagamo, da Vlada RS pripravi podlage za odpis terjatev za najemnike občinskih poslovnih prostorov, v katerih zaradi sprejetih ukrepov ob drugi razglasitvi epidemije ne morejo opravljati dejavnosti (npr. gostinstvo).

Predlagamo tudi, da se pripravijo podlage za odpis terjatev za najemnike občinskih poslovnih prostorov za dejavnost prireditelj, dogodkov, srečevanj še za čas razglasitve 1. epidemije in seveda tudi za 2. razglasitev (jesen).

Občina Trbovlje

Predlagamo znižanje/oprostitev najemnin za najemnike poslovnih prostorov, vendar ob pogoju, da izpad dohodka iz tega naslova občinam krije država.

Za prostovoljna gasilska društva (PGD) in območna združenja Rdečega križa (RK) predlagamo zmanjšanje oz. oprostitvev plačila davčne obveznosti iz naslova obračuna DDV za opravljene storitve v času epidemije (lahko v obliki povračila slednjega). Namreč, PGD in RK so v času epidemije odigrali pomembno vlogo pri oskrbi lokalnega prebivalstva, ob čemer pa so zaradi dodatnih aktivnosti v okviru ukrepov ob epidemiji, nastali tudi dodatni stroški,

Predlagamo oprostitvev plačila DDV za nakup zaščitne opreme, kot so maske, razkužila, in sicer naj se v ta ukrep vključi prostovoljna gasilska društva, območna združenja Rdečega križa in društva oz. neprofitne prostovoljske organizacije, ki skrbijo za dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov ter drugih ranljivih skupin prebivalstva (na primer Društvo prijateljev mladine Trbovlje).

Občina Metlika

Predlagamo, da se poenotijo izplačila oz. dodatki po prvem in tretjem odstavku 66. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (UL RS, št. 80/20).

Vsi dodatki, v skladu z Zakonom o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19, naj bodo oproščeni plačila davkov in prispevkov enotno za vse prostovoljce - gasilce, aktiviste Rdečega križa, itd.

Mestna občina Maribor

Tokratni drugi val epidemije je hujši kot prvi. Povečala se je tudi stopnja ogroženosti. Pričakuje se večji obseg delovnih ur, posledično bodo višja tudi sredstva za izplačilo in obremenitev občinskih proračunov.

Predlog rešitve:

»Predlog, da se v šesti protikoronski paket vključi določba, da se sredstva za povračilo stroškov za izplačilo dodatkov po KPJS (11. točka 39. člena KPJS) zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije. V prvem valu epidemije je namreč sredstva zagotovila država.«

Predlog s področja športa:

Samoupravna lokalna skupnost, lahko ne glede na zakon, ki ureja področje športa, s sklepom sorazmerno razporedi neporabljena sredstva letnega programa športa med izvajalce letnega programa športa, ki na javnem razpisu niso bili uspešni, kot finančno pomoč, če z računi izkažejo nastale upravičene stroške, ki so sofinancirajo preko letnega programa športa. (kot primerjava: sedanji 4. odst. 105. člena Zakona o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19, Uradni list RS, št. 152/2020 določa, da minister, pristojen za šport, lahko, ne glede na zakon, ki ureja področje športa, s sklepom sorazmerno razporedi neporabljena sredstva letnega programa športa na državni ravni med izvajalce letnega programa športa, ki z računi izkažejo nastale stroške.)

Posebej izpostavljamo področje kulture, saj smo predloge naslovili že večkrat, vendar neuspešno.

Predlog s področja kulture:

Javni zavodi na področju kulture so bili s strani javnih financerjev v 2020 redno financirani, ne glede na omejitve pri izvajanju programov. V praksi je to pomenilo, da so zavodi večinoma minimalno zmanjšali načrtovane odhodke za stroške dela ter določen del odhodkov za materialne stroške, ki so vezani za izvajanje programov. Z druge strani so zaradi odpovedi kulturnih dogodkov in posebnih omejitev za udeležence bistveno zmanjšani lastni prihodki zavodov iz poslovanja (prodaja vstopnic, sponzorstva, tržni prihodki), ki predstavljajo sestavni del načrtovanja sredstev za izvajanje programov zavoda. V spreminjajočih se razmerah in omejitvah je načrtovanje tako dogodkov kot finančnih okvirov poslovanja izjemno oteženo. Zaradi aktualnih prepovedi dogodkov določen obseg načrtovanih programskih sredstev v tem času ni porabljen, ob ponovnem izvajanju programov v razmerah preventivnih omejitev števila obiskovalcev, pa imajo zavodi (posebej producenti kulturnih dogodkov) približno trikrat večje programske materialne stroške za doseganje enakih učinkov (število obiskovalcev in obseg lastnih prihodkov). Ker trikratno povečanje produkcije iz prostorskih, kadrovskih, časovnih in finančnih omejitev ni možno, gre dejansko za zmanjšanje lastnih prihodkov. V letu 2020 po sedanjih ocenah delni prihranki ob odpovedih še lahko nadomestijo izgubo lastnih prihodkov zavodov, ob ponovnem izvajanju programov ob upoštevanju omejitev NIJZ, morebiti že v decembru 2020, pa se bo v letu 2021 opisan razkorak pokazal kot povečanje odhodkov za materialne stroške poslovanja zavodov ter bo predstavljal pomembno težavo za njihovo tekoče poslovanje. Menimo, da je čimprejšnja vzpostavitev poslovanja kulturnih institucij pomembna za ohranjanje socialne kohezije in stanja kulturnih vrednost v družbi in da zato ni ustrezno finančnih težav zavodov reševati z opuščanjem/krčenjem kulturnih programov. Ker govorimo o zavodih, katerih ustanovitelj in financer je Mestna občina, gre za vprašanje, ali naj in kako naj država pomaga občinskemu proračunu z dodatnimi sredstvi za tekoče poslovanje občine v letu 2021, da se kljub omejitvam zaradi COVID-19 življenje v občinah odvija čim bolj normalno.

Poseben problem je izpad **tržnih prihodkov zavodov**, pri čemer izstopa Mladinski kulturni center, kjer so z dejavnostjo »Hostla« (mladinski turizem) povezani fiksni stroški poslovanja (plače zaposlenih na virih iz tržne dejavnosti in del obratovalnih stroškov). V letu 2020 je zavod ta izpad prihodkov delno nadomestil z začasno oddajo mladinskega hotela zdravstvenemu osebju v okviru protiepidemioloških ukrepov, v nadaljevanju pa tak vir ni zagotovljen, prihodki od mladinskega turizma pa bodo dalj časa bistveno znižani. Za ta zavod in podobne primere predlagamo, *da se tudi zanje omogoči enake ukrepe kot za pomoč gospodarskim družbam brez dodatnih omejitev (kot v predhodnem paketu ukrepov – veljalo samo za zavode z več kot 30% deležem tržnih prihodkov v poslovanju preteklega leta).*

Tudi glede **nevladnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev**, ki so producenti kulturnih dogodkov in so bili izbrani za sofinanciranje v javnih razpisih MOM, je MOM bistveno boljje odreagirala na posebne razmere zaradi COVID-19, kot država. Razpisi za 2020 so bili izvedeni in pogodbe sklenjene, z vsemi producenti smo usklajevali njihove pogodbene obveze glede na dejanske možnosti izvajanja, pri čemer smo dopuščali prilagajanje programov, virtualizacijo ipd. Zaradi prepovedi dogodkov ob drugem valu epidemije kljub temu več izvajalcev ne bo moglo realizirati svojih projektov v tem letu in pričakujejo podaljšanje rokov izvedbe.

Zaradi poenostavitve postopkov predlagamo, da *država z zakonsko določbo omogoči sistemsko podaljšanje pogodbenih rokov za izvedbo kulturnih dogodkov, sofinanciranih iz proračunov države in občin v letu 2020, ter sočasen prenos ustreznega deleža sredstev iz letošnjega proračuna v proračun 2021.* Ker se je dodatna oblika pomoči samostojnim kulturnim ustvarjalcem v obliki delovnih štipendij, ki jih je razpisala MOM, pokazala kot zelo ugodna oblika ohranjanja ustvarjalnih potencialov v krizi najbolj izpostavljenih kulturnih ustvarjalcev, *predlagamo, da Ministrstvo za kulturo bistveno poveča obseg in število razpisanih delovnih štipendij za samostojne kulturne ustvarjalce v letu 2020.*

Občina Apače

Zaradi zaprtja trgovin se prodajalci pristopajo k oblikovanjem spletne prodaje. Zato se predlaga *sofinanciranje novih načinov prodaje.*

Lastnikom in najemnikom poslovnih prostorov, ki zaradi epidemije ne smejo obratovati predstavlja tudi kritje tekočih obratovalnih stroškov velik zalogaj. Zato se predlaga, *kritje teh stroškov s strani države*, ki bi bistveno pripomoglo k učinku blaženja posledic obveznega zaprtja.

Občina Preddvor

Manjše občine kot je Občina Preddvor se s težavo prilagajamo standardom in potrebam današnje družbe. V času epidemije koronavirusa zato Vladi RS predlagamo, da nemudoma prične z aktivnostmi črpanja sredstev iz prihodnje perspektive ter sklada za okrevanje. Neobhodno je treba manjšim občinam nameniti:

- *sredstva za obnove in dograditve osnovnih šol*
Srečujemo se namreč z visokim porastom števila prebivalcev, predvsem pa je trenutna situacija pokazala, da je na podeželju prijetno živeti. Sredstva občin iz naslova glavarine pa se ne povečujejo, saj se enačba, ki upošteva število prebivalstva v občini zaradi statističnih vhodnih podatkov odziva z nekajletnim zamikom.
- *sredstva za ureditev komunalne infrastrukture na področjih pod 2000PE*
Sočasno z gradnjo komunalne infrastrukture se posodablja tudi cestna infrastruktura in ureja površine za varnost pešcev in kolesarjev. Nujno je nemudoma začeti z razpisi za tovrstna območja, saj je na podeželju preveč zdravju in življenju nezadostne infrastrukture.
- *sredstva za zagon gospodarstva na podeželju*
opremljanje manjših poslovnih con za potrebe lokalnega gospodarstva in izgradnja infrastrukture za podeželska območja.

V upanju, da boste predloge občin v največji možni meri upoštevali, vas lepo pozdravljamo.

Ostanite zdravi.

Robert Smrdelj
Predsednik Združenja občin Slovenije